

III.

Den 3. Marts 1902.

S. T.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet!

I Anledning af, at det høje Ministerium har anmodet Skoleinspektionen for de lærde Skoler om at udtale sig angaaende et fra de forenede Latin- og Realskoler i Kjøbenhavn og Frederiksberg indkommet Andragende, skal jeg for mit Vedkommende udtale følgende.

Jeg skal begynde med nogle Bemærkninger i Anledning af den Stilling, der er tiltænkt Matematik og Naturvidenskab.

Matematik. Det maa anses for meget heldigt, at der ved den nye Retning sikres Matematiken en passende Plads. Ved den sproglig-historiske Retning har man i høj Grad savnet Kendskab til Trigonometrien, der baade i sig selv er en vigtig Disciplin og desuden spiller en stor Rolle for Forstaaelsen af vigtige Love i Fysiken. Dette Savn vil nu blive afhjulpet. Ifølge Planen skal man for Stereometriens Vedkommende indskrænke sig til at anskueliggøre de vigtigste Sætninger. Jeg nægter ikke, at dette kan have sin Betydning, men vilde dog ønske, at man gik noget videre. At 4-cifrede Tabeller tillades ved Logaritmeregning, synes mig at være en meget heldig Forholdsregel; jeg vilde dog hellere gaa videre og udtrykkelig forlange, at Eleverne skulde øves i Brugen af dem; man skulde helst helt opgive Brugen af 5-cifrede Tavler. En 4-cifret Logarithmetabel burde optages i enhver Lærebog i Aritmetik; den fylder kun 2 Sider.

Naturlære. Ogsaa for Naturlærers Vedkommende blive Forholdene heldigere end ved den sproglig-historiske Retning, idet der nu vil blive undervist deri gennem hele Skolen. At *Kemi* optages som en Del af Undervisningen, vil virke meget heldigt, naar Undervisningen ordnes saaledes, at de praktiske Arbejder komme til deres Ret. Dog vil det vistnok være nødvendigt at forandre det for Undervisningen opstillede Program i flere Punkter, navnlig for Kemiens Vedkommende. Det synes, at man der har tænkt paa at give saa at sige alle de vigtigste Resultater af Kemi, baade i praktisk og teoretisk Henseende. Dette er vistnok et Misgreb. At Læreren under Undervisningen kan pege paa videre gaaende Teorier og Anvendelser, bør selvfølgelig ikke være udelukket, men disse kunne ikke være Hovedgenstand for Undervisningen; denne kan kun tilsigte at gøre Eleverne bekendt med de vigtigste Stoffer og Processer, hvormed Kemi beskæftiger sig, samt med de kemiske Tegnsprog. Som et heldigt Greb vil jeg nævne, at det paatænkes at gennemgaa et eller andet Afsnit udførligere i V og VI Klasse.

Geografi og Naturhistorie. Ved den nye Retning vil Undervisningen i disse Fag blive afsluttet i IV Klasse. Jeg griber gerne Lejligheden til at paapege det ønskelige i, at Undervisningen i disse Fag, navnlig da i Naturhistorie, føres op gennem V og VI Klasse, var det end kun med en Time om Ugen. Vi have nu ved de fleste Skoler Lærere, der have modtaget en grundig Uddannelse i disse Fag; at de ville være i Stand til at give en Undervisning, der sikkert baade vil interessere og virke uddannende paa de viderekomne Elever, anser jeg for givet.

Med Hensyn til de naturvidenskabelige Skolefag i Almindelighed skal jeg henvende Opmærksomheden paa, at en Undervisning, der tilstræber at give Eleverne praktisk Kendskab til Naturlove og Naturgenstande, mindre egner sig til at prøves ved en mundtlig Eksamination, og en praktisk Prøve deri vil være forbunden med store Vanskeligheder. Det vilde derfor være ønskeligt — sikkert ikke for disse Fag alene — om man kunde komme bort fra det nuværende omstændelige Eksamensvæsen. Dette kan nu saa meget lettere lade sig gøre, som Privatskolens Stilling i Kjøbenhavn nu væsentlig er bleven en anden. Tilmed byder den omhyggelige Faguddannelse, som nu bliver Lærerne til Del, en Garanti for Undervisningens Grundighed, som i